

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Přerov, U Tenisu 4

U Tenisu 4, 750 02 Přerov 1 - Město

Identifikátor školy: 600 146 421

Termín konání inspekce: 24. a 25. únor 2004

Čj.:	m2-1025/04-5084
Signatura:	sm4cx144

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve třídě II. B, průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika ve třídě II. B vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola a Vzdělávacího programu zvláštní školy, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zařazenými do třídy II. B (školní rok 2003/2004, ke dni inspekce)

Inspekční činnost byla ve třídě II. B provedena na základě podnětu zákonného zástupce žáka.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY, HODNOCENÍ PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve třídě II. B je vyučováno 14 žáků. Kontrolou jejich dokumentace bylo zjištěno, že u dvou z nich byly na základě odborného vyšetření diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby.

Výuka je zabezpečena třídní učitelkou, která splňuje požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost pro daný typ a stupeň školy. Ve třídě také působí pedagogická asistentka, která absolvovala vyšší odborné studium sociální pedagogiky a zajišťuje individuální výuku jednoho integrovaného žáka. Vedení školy oběma vyučujícím vytvořilo příznivé podmínky k jejich sebevzdělávání v oblasti poskytované speciální péče. Z dokumentace školy vyplývá, že se třídní učitelka účastnila např. seminářů vztahujících se k práci se žáky zdravotně postiženými

Výuka třídy II. B je organizována podle schválených učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a u jednoho žáka podle individuálního vzdělávacího programu, který vychází ze Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22. Učební plány jsou dodrženy, ke dni konání inspekce byly učební osnovy sledovaných předmětů naplňovány.

Pouze u jednoho ze dvou žáků s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami je v souladu se Směrnicí MŠMT k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 13 710/2001-24 ze dne 6. června 2002 zpracován individuální vzdělávací program (IVP). Při jeho tvorbě byly respektovány závěry odborného posudku vypracovaného příslušným speciálně pedagogickým centrem. Chybí v něm však údaje o časovém rozvržení učiva a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

U druhého žáka škola nepostupovala v souladu s výše uvedenou směrnicí pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Závěr psychologického vyšetření škola obdržela koncem měsíce listopadu 2003. Ke dni inspekce nebyly dosud podniknuty adekvátní kroky, jako je projednání celé záležitosti s rodiči žáka a stanovení dalšího postupu, navázání kontaktu s pedagogicko-psychologickou poradnou a zabezpečení odborného posudku pro integraci, vypracování individuálního vzdělávacího programu apod. Vzhledem k charakteru rodiči udávaného zdravotního postižení tohoto žáka (žakovská knížka, dotazník) škola neavizovala potřebu lékařského vyjádření pro úlevy případně jeho úplné osvobození z výuky tělesné výchovy. Údaje týkající se zdravotního stavu žáka nejsou zaznamenány v jeho katalogovém listě. Situace byla způsobena nedostačující komunikací mezi školou a rodiči a svědčí o rezervách v uplatňovaném systému kooperace mezi třídními učiteli, výchovnou poradkyní, pedagogicko-psychologickou poradnou a rodiči žáků.

Také ve vedení další povinné dokumentace byly zjištěny nedostatky. V třídní knize není zaznamenáván průběh vzdělávání individuálně integrovaného žáka (obsah učiva), v třídním výkazu nebyla provedena změna ve stavu žáků, ke které došlo v průběhu školního roku 2003/2004, v některých katalogových listech nejsou uvedeny údaje o zdravotním stavu žáků.

Kontrolou žákovských deníčků, které jsou pravidelně využívanou formou vzájemného přenosu informací mezi školou a rodinou, byly Českou školní inspekcí zjištěny zásadní nedostatky ve formě i obsahu písemných sdělení rodičům, které svědčí o nepedagogickém přístupu třídní učitelky (strohé a příkazové formulace, časté přenášení odpovědnosti za výsledky vzdělávání na rodiče, demotivující posuzování výkonů žáků). Nedostatkem je také absence zápisů jednání s rodiči žáků, přestože povinnost vést tuto dokumentaci byla třídním učitelům stanovena ředitelem školy a deklarována řádem školy. Uvedené skutečnosti svědčí o nesystematičnosti kontroly prováděné ředitelem školy.

Materiální zabezpečení výuky sledovaných předmětů (učebnice, nástěnné jazykové přehledy, číselné osy, manipulační pomůcky apod.) umožňuje plně realizovat výchovně-vzdělávací cíle. Efektivitu výuky zvyšovala pečlivá příprava textů a nákrešů na tabulích a funkční využívání vlastnoručně zhotoveného obrazového materiálu.

Kvalitu výuky hodnocených předmětů (český jazyk a matematika) příznivě ovlivnily v průběhu inspekce použité metody a formy práce. Vytvářely prostor pro samostatné aktivní učení žáků. Didaktický efekt přineslo užití prvků činnostního učení, uplatňování mezipředmětových vazeb akcentující regionální prvky, vyvození nového učiva s použitím řízeného rozhovoru. Ke kladům sledované výuky patřilo opakování učební látky prostřednictvím písní, prolínání mluvnického a matematického učiva s důrazem na aktuální problematiku zdravého životního stylu, užití prvků jógy i neverbální komunikace. Kladný účinek mělo zapojování integrovaného žáka do činností, ve kterých mohl být úspěšný.

Pestrým členěním vyučovacích hodin byly respektovány psychohygienické potřeby žáků. Frekvence střídání přímého vedení a samostatné práce zcela odpovídala charakteru probíraného učiva. Citlivě byly uplatňovány nejrůznější techniky působící proti únavě žáků (časté střídání činností, respektování individuálního pracovního tempa, relaxační uvolnění). Učitelka věnovala pozornost správnému sezení žáků při čtení a psaní a používání vhodných psacích potřeb. Kontrola sešitů prokázala vysokou úroveň žákovského písma.

Negativem byl ojedinělý frontální způsob výuky spojený s užíváním metod založených na jednoslovných odpovědích, memorování mluvnických pouček, zadání obsahově nepromyšlené samostatné práce.

Kontrolou žákovských písemností bylo zjištěno, že jsou učitelkou pečlivě opravovány. Některé její písemné poznámky k hodnoceným úkolům nebo pracím žáků však svědčí o nevhodném požadavku přepisovat, překreslovat nebo přepracovat nevydařené práce za domácí úkol pod dozorem rodičů. Několik takto zadaných úkolů ze dne na den a další běžné domácí úkoly také vedou k přetěžování žáků v rámci domácí přípravy.

Individuální výuka integrovaného žáka probíhala s pomocí pedagogické asistentky v kmenové třídě. Vedle této formy vyučování byl žák podle svých možností průběžně začleňován do vyučovacího procesu s ostatními žáky.

Z hlediska obtížnosti odpovídaly zadávané úkoly jeho možnostem, obsah učiva byl ve sledovaných předmětech v souladu s požadavky učebních osnov daného ročníku. Důraz byl kladen na dodržování psychohygienických požadavků (změny pracovního místa, přiměřené pracovní tempo, relaxace). Jednotlivé učební činnosti se vhodně střídaly v kratších časových intervalech, což příznivě ovlivňovalo žákovu pozornost a spolu s průběžným motivujícím hodnocením jej udržovalo v aktivitě a spolupráci. Příznivě se uplatňovala názornost výuky, zařazování manipulačních činností, propojení učební látky s rozvojem smyslového vnímání,

klidný a vstřícný přístup vyučujících. Důraz na průběžné opakování učiva vytvářel příznivé podmínky pro trvalost osvojovaných poznatků. Častou interakcí s ostatními žáky byly efektivně naplňovány sociální aspekty integrace.

Všichni žáci byli motivováni zařazováním nejrůznějších básní, písní a her podporujících fantazii a cit. Aktivizující účinek mělo uplatňování metod zaměřených na rozšiřování a obohacování slovní zásoby při nichž měli žáci dostatek příležitosti pro sebehodnocení i pro uplatnění svých zkušeností. Klasifikování předmětu známkami bylo přiměřené.

Způsob komunikace mezi učitelkou a žáky i mezi žáky navzájem vytvářel příznivé pracovní klima. Možnost vyjádření vlastního názoru při respektování odlišného postoje měli žáci nejvíce v hodinách, ve kterých byla uplatněna skupinová práce.

V průběhu sledované výuky nebyly zaznamenány žádné nedostatky v chování žáků nebo v jednání a přístupu vyučující.

Personální podmínky jsou ve sledované třídě z hlediska stanovené odborné a pedagogické způsobilosti vyučující i pedagogické asistentky vynikající. Kontrolní činnost vedení školy není plně systematická a funkční.

Výuka probíhá podle učebních dokumentů zvolených vzdělávacích programů. Povinná dokumentace průkazně nezachycuje průběh vzdělávání a výchovy. Informační systém ve vztahu k rodičům žáků vykazuje zásadní nedostatky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice měly v průběhu inspekce velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekce vyplnilo 66,6 % rodičů dotazník směřovaný k činnosti školy a třídní učitelky. Většina dotázaných volila hodnocení 1 – zcela spokojeni, 2 – spíše spokojeni.

Vyjádřená pozitivní hodnocení se především týkají dobré spolupráce s rodičovskou veřejností, informovanosti rodičů ze strany školy a úrovně hodnocení a klasifikace žáků třídní učitelkou.

Ojedinelé negativní ohlasy upozorňovaly na nižší úroveň komunikace třídní učitelky s rodiči a způsob formulování a předávání informací o problémech žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, školských zařízení a předškolních zařízení čj. 32 383/01-2114 ze dne 14. února 2002
2. Zřizovací listina Základní školy Přerov, U Tenisu 4 vydaná Městem Přerov dne 30. listopadu 2001
3. Učební plán a učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, tematické a časové plány učiva předmětů český jazyk a matematika třídy II. B
4. Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22 980/97-22
5. Vybraná povinná dokumentace základní školy třídy II. B dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, školního roku 2003/2004: třídní kniha, třídní výkaz, katalogové listy žáků, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z jednání pedagogické rady
6. Personální dokumentace vyučující osobní číslo 2021 a pedagogické asistentky osobní číslo 10200

7. Zápisy z jednání metodického sdružení 1. a 2. ročníku ve školním roce 2003/2004
8. Záznamy z kontrolní činnosti ředitele školy a zástupkyně ředitele školy za školní rok 2003/2004
9. Písemné prověrky a pracovní listy žáků, žákovské knížky, vzorek sešitů a pracovních sešitů žáků třídy II. B
10. Plán výchovného poradenství z 30. 9.2003 a přehled o činnosti výchovné poradkyně za školní rok 2003/2004
11. Stanovisko MŠMT k individuální integraci žáka s mentálním postižením ze dne 9. 9. 2002
12. Žádost o individuální integraci žáka s mentálním postižením do základní školy ze dne 31. 10. 2002
13. Individuální vzdělávací program s přílohou zpracovaný pro individuálně integrovaného žáka třídy II. B za školní rok 2003/2004 (třídní výkaz č. 3), odborný posudek Speciálně pedagogického centra (SPC) pro žáky s více vadami Mohelnice ze dne 9. 10. 2002
14. Závěry vyšetření žáka (třídní výkaz č. 2) soukromou psychologickou poradnou ze dne 19.11. 2003, závěry vyšetření individuálně integrovaného žáka (třídní výkaz č. 3) provedené SPC pro žáky s více vadami Mohelnice z června 2003

ZÁVĚR

Výuka je ve třídě II. B zajištěna v souladu s požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost pro učitele prvního stupně základní školy. Individuálně integrovanému žákovi škola vhodně zajistila pedagogickou asistentku.

Pro integraci jednoho žáka škola vytvořila velmi dobré podmínky. U druhého žáka, u něhož byly také diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby, však škola nepostupovala způsobem doporučeným Směrnicí MŠMT k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 13 710/2001-24 ze dne 6. června 2002. Přístup k tomuto žákovi byl negativně ovlivněn nedostačující komunikací mezi školou a rodiči žáka.

Učební plány používaných vzdělávacích programů i osnovy sledovaných předmětů jsou ke dni inspekce plněny. Kvalita výuky sledovaných předmětů měla v průběhu inspekce velmi dobrou úroveň. Zásadní nedostatky však byly zjištěny ve vedení povinné dokumentace třídní učitelkou, ve formě i obsahu písemných sdělení rodičům a v částečném přenášení odpovědnosti za výsledky vzdělávání na rodinu.

Uvedené nedostatky neodhalila kontrolní činnost vedení školy, která nebyla v oblasti průběhu a výsledků vzdělávání systematická.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v. r.
Člen týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Chromeček v. r.

V Olomouci dne 2. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. března 2004

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Petr Vojáček	Mgr. Vojáček v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Krajský úřad olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Jeremenkova 40a 779 00 Olomouc	2004-04-09	m2-1025/04-5084
Zřizovatel: Město Přerov, Bratrská 34 751 11 Přerov 1 - Město	2004-04-09	m2-1025/04-5084
Rada školy při ZŠ Přerov U Tenisu 4, 750 02 Přerov 1 - Město	2004-04-09	m2-1025/04-5084

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nepodány.